

Johann Strauss syn | Polka Pizzicato

Dzieło można uznać za kwintesencję orkiestrowej delikatności, osiągniętą za sprawą instrumentacji i artykulacji

„Król walca” – jak przezywano (przede wszystkim z zazdrości o sukcesy) Johanna Straussa syna – komponował nie tylko [walce](#). Oprócz najpopularniejszego może w [XIX stuleciu](#) tańca, a także [operetek](#), żądnym muzyczno-tanecznym rozrywek mieszczańom dostarczał także kadryli, mazurów, galopów i [polek](#).

Polka była wówczas modną, bardzo szybko podbijającą Europę nowinką. Czeskie, oryginalne polki wywodzą się z grupy szybkich tańców wirowych w dwudzielnym metrum, w latach 30. XIX stulecia pojawiły się w Pradze, następnie – podobno za sprawą orkiestr wojskowych – zawędrowały do Wiednia. W sezonie 1843–1844 polka stała się ulubionym tańcem Paryża i wykonana została po raz pierwszy w Ameryce.

Pizzicato-polka w dorobku Johanna Straussa jest utworem poniekąd wyjątkowym. Skomponował ją wspólnie z wszechstronnie uzdolnionym bratem Josefem, który muzyce i rodzinnej orkiestrze poświęcił się dopiero po studiach na politechnice w Wiedniu. W roku 1869 utwór wzbogacił repertuar koncertów w Pawłowsku w Rosji, prawykonanie odbyło się podczas benefisu 24 czerwca. Uroczą i pełną muzycznego dowcipu *Pizzicato-polka* szybko zrobiła furorę, zresztą nie tylko w Rosji. Podbiła serca m.in. Włochów – Strauss włączał ją potem w program niemal każdej koncertowej podróży do Italii. Utwór można uznać za kwintesencję orkiestrowej delikatności, osiągniętą za sprawą instrumentacji i artykulacji. W obsadzie wyłącznie kwintet smyczkowy, [dzwonki orkiestrowe](#) i instrumenty perkusyjne, te ostatnie używane bardzo oszczędnie. Kwintet smyczkowy gra artykulacją wskazaną w tytule – struny instrumentów są szarpane, a nie pocierane smyczkami, a delikatne dzwonki odzywają się w środkowej części *Polki*.

Dziś trudno wyobrazić sobie program słynnych koncertów noworocznych Filharmoników Wiedeńskich bez *Pizzicato-polki*.

Marcin Majchrowski

Il. Tańczący Polkę w 1848 roku, autor nieznan, [Wikimedia Commons](#), PD